

Måsen minns

Vilken pangbrud!

Siw var första tjejen i skytteföreningen

Mariefredsbon Siw Walther Rundgren är en riktig pangbrud. Under 50- och 60-talen var hon nämligen den första tjejen som blev medlem i Mariefred-Kärnbo skytteförening. Tillsammans med sin man Henry Rundgren och skyttekamraterna tillbringade hon mycket tid på skjutbanan i Hammaren.

– Jag var den första kvinnan som gick med. Efter hand kom det flera, men inte så många. Det var ovanligt att kvinnor var med. Männerna tyckte att det var roligt, de tyckte att jag var som de, och de gjorde aldrig narr av mig, jag var en av dem, minns Siw.

Siw kom in på skyttet tack vare sin man Henry, som var en hyllad skytt, det vittnar de sparade tidningsurklippen om. Siw var runt de 20 när hon blev biten av sporten och höll på i ungefär tio år.

– Det var en rolig tid med mycket aktivitet på skjutbanan. Ibland sköt vi där varje kväll. Vi åkte också på fältskjutning runt om i Sörmland, till Strängnäs. Vi var på tävling till I 10 i Strängnäs, det var en stor tävling. Vi åkte cykel med påhängsmotor. Så bar det i väg tidigt på söndagsmorgonen med geväret på ryggen. Och vår äldsta dotter som då var 5-6 år satt i en barnstol bak på cykeln. Det var många skyttar från olika föreningar med och tävlade. Jag var med och tävlade i både banskjutning och fältskjutning, berättar Siw.

Hur tror du att du skulle hantera ett gevär i dag?

– Att skjuta kräver ju mycket träning om man ska bli bra, skrattar Siw och tillägger att det skulle vara lite svårare att skjuta i dag, 50 år senare.

Bilden på Siw är tagen på en fältskjutning någonstans i Sörmland mellan 1950 och 1960.

Theresa Isaksson

Har du en berättelse eller en bild som du vill dela med Måsens läsare? Det kan vara en vardaglig händelse eller något alldeles extra - ämnet bestämmer du! Både föreningar och privatpersoner är välkomna att bidra med fina minnen. Kontakta mig, Theresa, per mejl: theresa@masenredaktionen.se eller tfn 070 04 22 08.

Bättre än många män. Liksom sin man Henry blev Siw ofta omnämnd i lokalpressens sportidor för sin insats. Tidens inställning till kvinnliga skyttar lyste dock många gånger igenom. "Populärast av dagens segrare var utan tvivel Siw Rundgren, som var ofin nog att slå samtliga sina manliga medtävlare i klass 1, men så har hon ju också ett skyttenamn som förpliktar", skrev en reporter. Siw minns att inställningen till henne bland övriga skyttar var god. Alltid något!

Älskade älvdalsmål

Nyligen höll Mariefreds hembygdsförening i ett kåseri på temat "utrotningshotade ljud". Med ämnet i åminne sprang jag på två gamla inspelningar med helt olika innehåll, men båda lika fascinerande.

Älvdalsmål är enligt den nya populärhistoriska tidskriften "Minnenas Journal" svenskarnas mest älskade tradition. Före både jul och mors dag! Av en slump ramlade jag över en inspelning på älvdalsmål från 1973 på Svenska dagbladets hemsida. Berättaren heter Frida Fält och föddes i slutet av 1800-talet. Upptagningen förtäljer en sann historia om en påhälsning av en luffare. Text på rikssvenska finns tillgänglig så att det är möjligt att följa med, ord för ord. Gå in på www.svd.se och skriv "ljudprov älvdalska" i sökrutan.

Nästa upptäckt är en ljudupptagning från Historiska museet. Genom museets blogg kunde personalen på Stadsbiblioteket i Århus i Danmark upplysa om det som kan vara den tidigast kända inspelningen av nationalsången "Du gamla, du fria", 100 år gammal! "På vaxrullen anges att sångaren heter August Stietz eller möjligen Stitz. Historiska museet kommer nu att kontakta expertis på området för att undersöka om det i svenska arkiv finns några spår av sångaren" skriver man på hemsidan. Sök på "nationalsången" på www.historiskamuseet.se för att lyssna.

Kärlek och konstgödsel

De gamla tycka nästan att det är som om vi de unga vände upp och ner på världen.

År 1910 flyttade Karin och Lisa Hall från Stockholm till gården Björktorp på Tosterön norr om Strängnäs. Här skulle de förverkliga sina drömmar, bli jordbrukare på egen gård. De levde i en tid då målet för en ung kvinna var att hitta en lämplig man att gifta sig med. Men de gick en annan väg. De valde ett liv som var långt ifrån vad en kvinna ur deras generation och samhällsklass förväntades leva.

Boken bygger på en brevsamling i Sörmlands museums arkiv. Samlingen innehåller över 400 brev, en stor mängd fotografier och mycket annat arkivmaterial. Lena Wernevik, antikvarie på Sörmlands museum, har skrivit boken med breven och systrarnas fotoalbum som grund.

Källa. Sörmlands museum

Åpropå
minnen...

...så älskar jag det här fotot på min mormors far Axel Karlsson (till höger). Visst är han stilig! Mormor berättar att han var en kärleksfull make och far som alltid hade nära till skoj och skratt. Skicka gärna en minnesbild och några rader till oss på Måsen, Box 76, 647 22 Mariefred, så publicerar vi den!

Din boken!

Skicka ett vykort med ditt namn och din adress till Måsen, Box 76, 647 22 Mariefred. Senast 14 maj vill vi ha ditt kort. Märk kortet "Systrarna Hall". Vi lottar ut en bok.